

Frille, som d'Hrr. Thiset og V. Secher have gjort mig opmærksom paa. Hr. Eggert døde ikke 5. Febr. 1472, men to Aar tidligere, 1470. Det af mig omtalte Brev af 4. Maj 1470, hvori Kongen erklærer, at Striden ikke skal gjenoptages til Skade for hans Arvinger (jeg har ved en Uagtsomhed skrevet „for ham og hans Arvinger“), er et Bevis for, at han allerede da var død. Imidlertid tør man ikke heraf slutte, at Hr. Eggert ikke selv naaede at se Enden paa sin Strid med Kongen, og at først hans Arvinger, særlig hans mægtige Svigersøn Bent Bille, udvirkede Forsoningen. Thi dels har hans Dattersøn Anders Bille efterladt et kort Udtog af Overenskomsten, hvori han siger: „De Artikler, Hr. Eggert maatte gaa ind paa, før han kunde faa Venskab, vare“ o. s. v., dels erklærer Kongen selv i et Brev til Niels (Lykke?), at han har givet Eggert Frille Brev paa alle hans Arve- og Kjøbegods¹⁾. Sandsynligvis er det kommet til Forlig paa det store Møde i Kjøbenhavn i Avgust Maaned 1469, og Hr. Eggert har da kun overlevet dette et halvt Aar.

5.

Et Bidrag til Peder Oxes Historie.

Af W. Møllerup.

I sin interessante Skildring af Peder Oxes Levnet (se Hist. Tidsskr. 5. Række. V. 334 ff.) har Dr. Heise fremhævet det mærkelige i, at Peder Oxe endnu i Januar Maaned 1558 synes at have staaet i den højeste Gunst ved Hove, men allerede den 18de Februar samme Aar var falden i Unaade. Han henviser her til, at Mageskiftet med Tølløse mellem ham og Kongen fandt Sted den 9de Januar (læs 19de Januar), og synes heri at se et Bevis for, at Forholdet til Kong Christian dengang var tilsyneladende venskabeligt. Dette forholder sig dog ikke saa. Som det af efterfølgende Brev vil fremgaa, var hans Stilling allerede da yderst vaklende, og det var kun ved

¹⁾ Se min Afhandling S. 61.

Herluf Trolles og Brevskriverens Mellemkomst, at Mageskiftet fandt Sted — Kongen var endog saa forbitret paa ham, at han ikke vilde stæde Peder Oxe selv til Orde i en anden Sag, som samtidig var for Kongen. Det falder noget besynderligt at se Herluf Trolle, Peder Oxes Fjende, optræde som Mellemmand mellem ham og Kongen — det afgiver endnu et Vidnesbyrd om denne udmærkede Mands hæderlige og pletfri Karakter.

Brevet, som nedenfor meddeles, findes i Den danske Adels Breve, Fasc. 26, Nr. 43. Det er skrevet til Mogens Gyldenstjerne og afsendt Dagen efter, at Mageskiftet var kommet i Orden. Brevet er meget ødelagt af Fugtighed, saa at den øverste og nederste Del af Arkets 4 Sider er smuldret hen. Der findes ingen Underskrift, og jeg ser mig heller ikke i Stand til af den mig ubekjendte Haandskrift at oplyse, hvem Brevskriveren er. Han synes at have været en af Kancelliets Embedsmænd, mulig er det Korfitz Ulfeld, som da var øverste Sekretær i det danske Kancelli.

„— — — — om then leylighed begiffuer sig anderledis om the iij smoo leen⁷her forinden, ati thaa giffuer ther om eders begering vdi tiide — — Item Peder Oxe drog her fran i dag og haffuer thet staaet vdi en hard handell emellom kon. Mat. oc Peder Oxe nu i tre dage om Fawrholm, oc Herloff Trolle oc jeg vii haffue gaaet thennom emellom, oc stod thet paa harde veye, dog kom thet i gaar opa midag till nogen lydelig handel, saa at Peder Oxe — — — — —
— — — — — ey heder Toxswerd — — elde er XIII — —
— som fru Karin Mickell Brockenhuses i forlening haffde, oc inthet af for^{ne} gods er noget besynderligt, dog tror jeg icke andet, end Peder Oxe beholder thet oc mageskiftet gaar for seg, oc wille kon. Mat. icke stede Peder Oxe self till ords i thenne handell. Item Eskill Oxe skall komme hyd til nyaarss dag mett hans register oc breff paa Holme closter oc gøre sig ther aff mett oc myn nadigste frue haffue forlening ther paa, oc vill thet — — — —“¹⁾.

¹⁾ Resten er usammenhængende Brudstykker paa et til tre Ord, som ingen samlet Mening give.

Udskrift: Erlig velburdig mand og strenge ridder Mogens Gyllenstiern till Stiernholm, myn synderlig gode wen vdi egen hand.

6.

Om en gammel billedlig Fremstilling i Bethlehem af tvende nordiske Konger.

Af C. Weeke.

Den i Slutningen af Aaret 1882 afdøde Franskmand Paul Durand, der var Medlem af det franske archæologiske Selskabs Bestyrelse og i sit Fædreland iøvrigt nød Ry som en Autoritet i alle Spørgsmaal vedrørende kirkelig Kunst, har fra sine forskjellige Rejser til Ægypten, til Palæstina, til Grækenland og til Konstantinopel efterladt sig en stor Mængde Optegnelser og Tegninger — han roses nemlig ogsaa som en dygtig og samvittighedsfuld Tegner — til Oplysning om byzantinsk Ikonographi og Bygningskunst. Efter at der i Tidsskriftet „Bulletin monumental“ Tom. 49, hvorfra det foranstaaende er hentet, var bleven udtalt et Ønske om, at disse Durand's Efterlædeskabers maatte blive udgivne, har nu Broderen Julien Durand i Tom. 50, S. 354 ff., af samme Tidsskrift meddelt nogle i 1864 gjorte Optegnelser om St. Marie Kirken i Bethlehem. Blandt disse Optegnelser findes der — hvad der særlig har Krav paa Opmærksomhed hos os Nordboer — en Beskrivelse af to ældgamle Malerier, forestillende Kong Knud den Hellige af Danmark og Kong Olaf den Hellige af Norge, der endnu den Dag idag skulle være at se i nævnte Kirke.

Den anseelige St. Marie Kirke i Bethlehem, der er rejst over det Sted, hvor vor Frelser blev født, skal være bleven opført af Kejser Konstantin den Store. Den omtales i ethvert Fald allerede i Begyndelsen af det femte Aarhundrede og med større eller mindre Mellemrum adskillige Gange i de følgende Aarhundreder, indtil den i Aaret 1169, under Kejser Manuels Regering, som en Indskrift i Koret melder, udsmykkedes indvendigt med Mosaiker og Malerier. Efter Jerusalems Erobring af Saladin (1187), da saa mange kristne Kirker bleve ødelagte